STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE

ZELINÁŘSKÉ DNY 2022

Úřední kontroly čerstvé zeleniny roce 2021

Ing. Jindřich Pokora
Státní zemědělská a potravinářská inspekce

SZPI

- Přes 80 000 kontrolovaných provozoven
- Adaptace na omezení způsobené COVID-19
- Spolupráce mezi dozorovými orgány
- Spolupráce se zájmovými sdruženími podnikatelů

Dozor SZPI – základní principy

- Kontrola parametrů bezpečnosti potravin
- Kontrola jakost a odhalování podvodů
- Odhalování klamavých praktik
- Soustavná komplexní kontrola hygieny

- 2021 - finalizace novely zákona č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích
- Zlepšení ochrany spotřebitelů, včetně tzv. dvojí kvality

Kontroly a správní řízení

2021 – 44 218 kontrol

- Delikty související s nevyhovující čerstvou zeleninou byly součástí 104 pravomocných rozhodnutí s uloženými pokutami přes 27 mil. Kč
- SZPI pravomocně vydala v roce **2021 přes 2407 pravomocných rozhodnutí o uložení pokuty ve správním řízení ve výši pokut téměř 90 mil. Kč**

Kontroly čerstvé zeleniny

- Prvovýroba
- Velkoobchod
- Maloobchod
- Screeningové i hloubkové kontroly

- Společná organizace trhu dle nař. (EU) 1308/2013

Čerstvá zelenina

- Hodnocení dle obchodních norem u 1647 šarží zeleniny
- 347 nevyhovujících šarží (21,1 %)
- 87 šarží kontrolováno v prvovýrobě – všechny šarže vyhovující

Kontrola čerstvé zeleniny

Rok	Nevyhovující šarže
2016	15,5 %
2017	14,0 %
2018	18,2 %
2019	19,4 %
2020	22,9 %
2021	21,1 %

2021 – nejvíce nevyhovujících vzorků zjištěno v maloobchodě, u producentů nebyla zjištěna nevyhovující šarže zeleniny

Nejvýznamnější neshody 2021

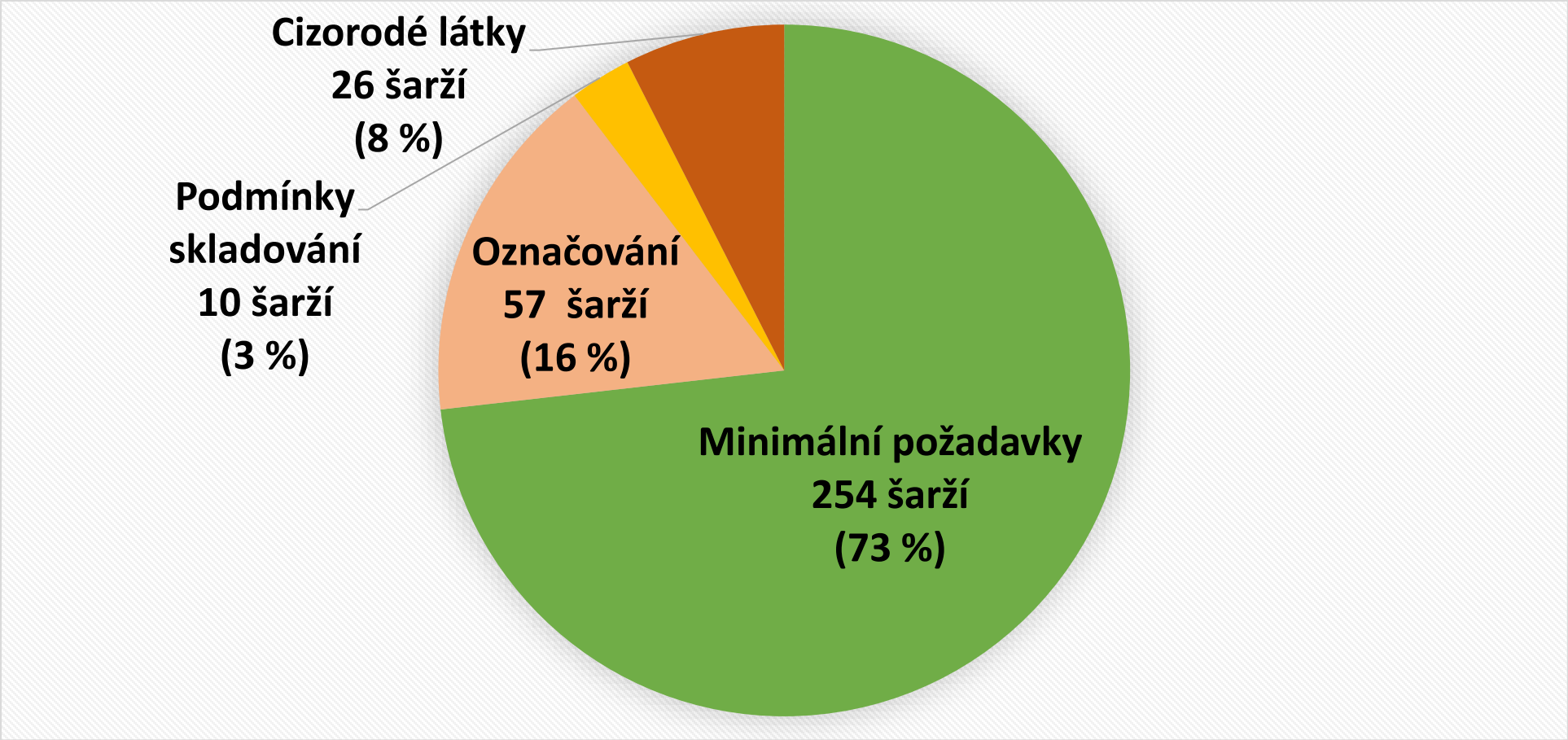

Cizorodé látky v čerstvé zelenině

- Laboratorní analýza zeleniny:
  - rezidua pesticidů
  - další rozbory (Pb, Cd, dioxiny, dusičnany)

- Národní referenční laboratoř SZPI v Praze pro oblast pesticidů v ovoci a zelenině – stanovení cca 400 pesticidů

- **2021 - prověřeno celkem 516 laboratorních vzorků zeleniny**
  - 26 nevyhovujících vzorků

Dusičnany, těžké kovy

- špenát (Itálie, dusičnany)
- špenát (Itálie, dusičnany)
- celer (Polsko, kadmium)

Rezidua pesticidů

- brokolice (Polsko, chlorpyrifos)
- okurky (Polsko, chlorpyrifos)
- pekingské zelí (Polsko, fluazifop-P)
- květák (ČR, flonicamid)
- rajčata (Itálie, chlorfenapyr)
- paprika bílá (Turecko, chlorpyrifos-methyl)
- paprika bílá (Maroko, clofentezin, methomyl)
- paprika bílá (Albánie, chlorpyrifos)

Rezidua pesticidů Kambodža, Thajsko

Rezidua pesticidů Kambodža, Thajsko

- SZPI v roce 2021 rámci cílené kontrolní akce zaměřené na bezpečnost potravin z dovozu zjistila **15 nevyhovujících šarží** čerstvé zeleniny
- Ve spolupráci s Celním úřadem Praha – Ruzyně
- Jednalo se o **bylinky a chilli papričky z Kambodže a Thajska**
- Důvodem nevyhovění bylo překročení maximálního povoleného limitu pro přítomnost reziduí pesticidů
- V některých případech naměřené hodnoty překročily více než o řád limit stanovený právním předpisem
- U jednotlivých šarží rozbor v národní referenční laboratoři na SZPI potvrdil nadlimitní přítomnost u 1 až 8 reziduí pesticidů

Rezidua pesticidů Kambodža, Thajsko

- **4x bazalka, 3x koriandr, 1x petržel, 7x chilli papričky**

- Bazalka (Kambodža; chlorfenapyr, chlorothalonil, lufenuron, methomyl)
- Bazalka (Kambodža; carbendazim a benomyl, methomyl)
- Bazalka (Kambodža; carbendazim a benomyl, carbofuran, fipronil, chlorothalonil, methomyl)
- Bazalka (Kambodža; chlorothalonil, isoprothiolan, triadimefon, triadimenol)
- Koriandr (Kambodža; chlorfenapyr)
- Koriandr (Thajsko; acetochlor, dinotefuran, flusilazol, chlorfenapyr, chlorpyrifos, propiconazol, triadimefon, triadimenol)
- Koriandr (Kambodža; fipronil)
- Petržel (Kambodža; buprofezin, fenpropathrin, chlorfenapyr, profenofos)
- Chilli papričky (Kambodža; hexaconazole, chlorpyrifos, profenofos, propiconazol)
- Chilli papričky (Kambodža; benzalkonium chlorid, fenpropathrin, triazophos)
- Chilli papričky (Kambodža; acephate, famoxadon, chlorfenapyr, prochloraz)
- Chilli papričky (Kambodža; chlorfenapyr, prochloraz)
- Chilli papričky (Kambodža; hexaconazole, chlorfenapyr, isoprothiolan, profenofos, tolfenpyrad, tricyclazole)
- Chilli papričky (Kambodža; propargite)
- Chilli papričky (Kambodža; chlorfenapyr, prochloraz, propiconazol, tebufenpyrad, tolclofos-methyl)

Zelenina a ovoce do škol

- SZIF – dotace na dodávky, zeleniny, ovoce a ovocných a zeleninových výrobků do základních škol
- SZPI provádí kontroly jakosti a sledovatelnosti přímo ve škole (komplikováno COVID-19)
- 2021 – provedeno 38 kontrol
  - hodnoceno 43 šarží
  - 1 nejakostní šarže mandarinek

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE

Podněty spotřebitelů

- Sílící povědomí spotřebitelů v České republice o kvalitě a bezpečnosti potravin
- Přijaté podněty důsledně prošetřovány
- **2021** - SZPI přijala celkem **3 069 podnětů**
- <u>785 vyhodnoceno jako oprávněných</u>
- Často také jakost a označování čerstvé zeleniny a ovoce

Priority kontrol SZPI v sektoru ovoce a zeleniny

Kontrola maloobchodu

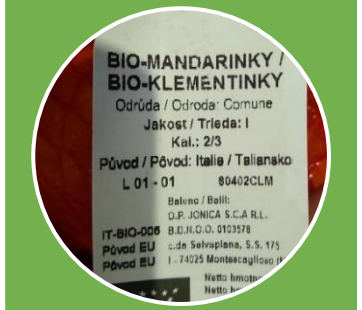

Vyhovující označování

Rezidua pesticidů

Kontrola dovozu ze třetích zemí a jiných členských států EU

Komunikace s médii

Děkuji za pozornost

https://www.szpi.gov.cz

https://www.potravinynapranyri.cz